

Protokoll över årsstämma i Nissans Vattenråd,
Tiraholm, 18 juni, 2014

Närvarande: Suzanne Åkerlund, Halmstads kn, (ordf.)
Lars Ohlsson, Halmstads kn, (sekr.)
Staffan Arvegård, Tranemo kn
Ingemar Svensson, Gnosjö kn
Bitte Rosén-Nilsson, Hylte kn
Helen Johansson, Stora Enso Hylte AB
Lars Stibe, länsstyrelsen, Hallands län
Ulf Ericsson, Medins Biologi AB
Hanna Larsson, Medins Biologi AB
Lars Larsson, Gislaveds kn
Carl Kuylenstierna, Sperlingsholm
Agron Musaj, LBVA, Halmstads kn
Roger Rhodin, Jönköpings kn
Sven Martinsson, LRF
Jan-Erik Svenningsson, VIDA AB
Bengt-Göran Ericsson, Gislaveds kn
Lars Stibe, Länsstyrelsen, Halmstad
Lars Bäckesjö, Burseryds Bruk AB
Petra Brageé, Länsstyrelsen, Halmstad

Anmäلت förhinder:

Inger Andersson, Södra skogsägarna
Maria K Karlsson, länsstyrelsen, Jönköping
Jarl Andersson, Statkraft
Rune Eriksson, Tranemo kn

- § 1 **Årsmötets öppnande**
Suzanne Åkerlund hälsade alla närvarande välkomna och förklarade
årsstämman för Nissans Vattenråd 2014 öppnad.
- § 2 **Godkännande av föredragningslista**
Utskicket av föredragningslistan godkändes.
- § 3 **Fastställande av röstlängd**
Röstlängd upprättas endast vid behov

- § 4 **Frågan om mötet är behörigen utlyst**
Ja
- § 5 **Val av mötesordförande och sekreterare**
Suzanne Åkerlund valdes till mötesordförande och Lars Ohlsson till sekreterare
- § 6 **Val av justerare**
Suzanne Åkerlund och Bitte Rosén-Nilsson valdes till att justera protokollet
- § 7 **Styrelsens verksamhetsberättelse 2013**
Godkändes
- § 8 **Revisionsberättelse**
Av revisorerna Ulla Delbert och Ingvar Hager upprättad revisionsberättelse upplästes av ordföranden och godkändes
- § 9 **Fastställande av balansräkning**
Balansräkningen t.o.m. 31/12, 2013 godkändes
- § 10 **Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen**
Styrelsen beviljades ansvarsfrihet
- § 11 **Fastställande av antal styrelseledamöter (4:e år)**
Inte aktuellt för 2013
- § 12 **Val av ordförande och vice ordförande (4:e år)**
Inte aktuellt för 2013
- § 13 **Val av övriga styrelseledamöter och ersättare**
En extra stämma är utlyst till preliminärt den 12 november för att eventuellt efter resultatet av förestående riksdagsval, välja en ny styrelse
- § 14 **Val av arbetsutskott**
Nuvarande sammansättning med Suzanne Åkerlund, Helen Johansson, Jarl Andersson och Sven Martinsson står fast
- § 15 **Val av revisorer och ersättare**
Ingen förändring
- § 16 **Val av valberedning**
Lars Larsson, Gislaveds kommun kvarstår som ordförande. Nyval ledamöterna Staffan Arvegård och Karl Kuylenstierna (Sperlingsholm). Beslut enligt förslag
- § 17 **Fastställande av medlemsavgift och serviceavgift för nästkommande räkenskapsår**
Medlems- och serviceavgifterna skall vara oförändrade, d.v.s. beslutande medlem 1 000 kronor (200 medlemsavgift, 800 serviceavgift) och icke beslutande medlem till 100 kronor.

Diarienum	Diarietplanbeteckn.
- § 18 **Fastställande av arvoden till styrelseledamöter och revisorer**
Inga förändringar, d.v.s. det skall inte utgå arvoden till styrelsen och revisorsersättningen skall vara ett årligt belopp på 999 kronor.
- § 19 **Fastställande av arbetsprogram**
Redovisat arbetsprogram för 2014 godkändes
- § 20 **Fastställande av budget**
Redovisat budgetförslag för 2014 godkändes
- § 21 **Övriga anmälda ärenden och inkomna motioner**
Inga anmälda ärenden eller motioner har inkommit
- § 22 **Årsmötets avslutning**
Mötesordföranden avslutade den formella delen av stämman och överlämnade ordet till Hanna Larsson och Ulf Ericsson från Medins Biologi AB för att redovisa resultaten av 2013 års recipientkontroll i Nissan.

Sammanfattning av recipientkontrollen år 2013

Det nu gällande kontrollprogrammet fastställdes 1992-12-22 och har reviderats vid ett flertal tillfällen, senaste gången 2010-09-27. Det huvudsakliga syftet med kontrollen är att undersöka den samlade påverkan på Nissan och vilka konsekvenser det har för vattenkvaliteten. Recipientens tillstånd ska bedömas och transporter av enskilda ämnen i vattensystemets olika grenar, beräknas.

Medins Biologi AB, i samarbete med Alcontrol AB, har under 2013 utfört provtagning, analys och utvärdering. Alcontrol har ansvarat för de kemiska analyserna och Medins Biologi för provtagningar, biologiska analyser samt resultatutvärderingen. Resultat från länsstyrelsens nationella miljöövervakning i Nissans mynningsområde har också använts för bedömningen av vattenkvaliteten.

Nissan har sina källflöden från det småländska höglandet, cirka fem kilometer väster om Taberg. Efter cirka 20 mil och omkring 315 meters fallhöjd rinner Nissan ut i Laholmsbukten vid Halmstad. Avrinningsområdet omfattar totalt 2 680 km² och huvuddelen av området består av skogsmark. Andelen sjöar utgör cirka fem procent och jordbruksmarkerna upptar cirka sex procent av den sammanlagda ytan. Till Nissan ansluter tre större biflöden, Anderstorpsån, Färgån och Kilan.

Generellt sett har Nissans vattenkvalitet under flera decennier sakta men säkert förbättrats. Näringstillståndet i sjöar och vattendrag klassas utifrån halten av totalfosfor i vattnet. Halterna av fosfor ökar i allmänhet ju längre ner i vattensystemet man kommer, med en ökande näringsrikedom och ökad biologisk produktion som följd. Orsaken är att vattendraget längre ner i avrinningsområdet tillförs näringsämnen från fler och större utsläppskällor och att andelen jordbruksmark ökar. Statusen avseende på totalfosfor klassades som hög på merparten av provtagningslokalerna (35 st). På resterande lokaler (8 st) klassades statusen som god. Sammantaget visar provtagningsarna att fosforhalterna ligger i paritet med idealbilden. Nedfallet av luftburna kväveföreningar är stort i sydvästra Sverige. Detta har visat sig i undersökningsresultaten och halterna vid de flesta provpunkterna uppmättes som måttligt höga till höga. Särskilt höga halter noterades nedströms lokala utsläppskällor som kommunala reningsverk och deponeringsanläggningar, t.ex. Borabo deponi, Gnosjö avloppsreningsverk och Gnosjö slamtipp.

2014 -08- 29

Ett flertal typer av biologiska undersökningar har genomförts under året, bl.a. med syftet att bestämma tillstånd och status avseende näringsämnen. I rinnande vatten har bottenfaunaprovtagning genomförts vid en lokal och kiselalger har undersökts vid nio lokaler. Bottenfaunan hade enligt expertbedömningen hög status med avseende på näringsämnen/organisk belastning. Resultaten av kiselalgsundersökningarna påvisade hög status vid samtliga provpunkter och att det inte finns indikationer på någon negativ påverkan av näringsämnen.

I nio sjöar har bottenfauna i profundalen undersökts. Statusen för näringsämnen har bedömts som hög i fem av dessa och god vid de övriga fyra. I sex av sjöarna har även planktiska alger undersökts. Resultatet visade hög status i två och god status i de övriga fyra sjöarna.

Beräknade ämnestransporter av totalfosfor, totalkväve och nitrat/nitrit-kväve samt arealförluster har genomförts i 21 punkter i Nissans huvudfåra och i de nedre delarna av de större biflödena. Närmast mynningen till Laholmsbukten (Kattegatt) har årstransporten i medeltal för perioden 1972-2013 varit ca 36 ton totalfosfor, 1214 ton totalkväve (därav 480 ton nitrat/nitrit-kväve). Under 2013 har ca 23 ton totalfosfor och drygt 960 ton totalkväve transporterats förbi provpunkten. Förra årets transporter av fosfor och kväve har därmed legat strax under periodens medelvärden. Skillnaderna i transporterna beror huvudsakligen på skillnader i vattenföringen mellan olika år.

Låga syrgashalter i sjöars bottenvatten kan vara ett tecken på hög tillförsel av näringsämnen, vilket kan ge skador på det biologiska livet i sjön. I vissa sjöar är dock syrgashalterna låga på grund av naturgivna förutsättningar som t.ex. en liten vattenvolym under språngskiktet eller en hög halt av humus i vattnet. Samtliga sjöar som undersöks i Nissans avrinningsområde har, eller har tidigare haft, syrefattiga eller syrefria förhållanden i det djupaste bottenvattnet. Bland sjöar med låga syrehalter i bottenvattnet märks bl.a. Södra Färgen, Lagmanshagasjön och N Vallsjön. I rinnande vatten syresätts vattnet vanligen effektivt från luften. Undersökningen visade också på höga syrehalter i de flesta vattendragen.

Färgtalen i rinnande vatten (humus) var mycket höga (> 100) i alla provpunkter. Särskilt humöst vatten förekom i Skvallrans avrinningsområde. I många av sjöarna var färgtalen också höga med starkt färgat vatten som i t.ex. Södra Gussjön och Hestrasjön.

Vattendragens färgtal varierar till stor del på grund av nederbörden och färgen ökar under nederbördsrika perioder.

Med undantag av Hestrasjön, som hade ett mycket litet siktdjup, hade de undersökta sjöarna i Nissans avrinningsområde ett litet till måttligt siktdjup. Statusen med avseende på siktdjup klassades i de flesta sjöarna som god.

Nissans avrinningsområde ligger i ett av de mest försurningspåverkade områdena i Sverige. Belastningen av försurande ämnen via nederbörden är hög och markerna i avrinningsområdet har en relativt låg motståndskraft mot försurning. Trots detta och tack vare den kalkningsverksamhet som bedrivs i stora delar av avrinningsområdet, visade alkalinitetsmätningarna en god buffertkapacitet (medianvärdet $> 0,1$ mekv/l) i många av de undersökta provpunkterna. Kalkningarna klarar dock inte alltid av att upprätthålla höga pH-värden. Särskilt kritiska är perioderna med hög vattenföring. S.k. surstötter med mycket låga pH-värden kan ge allvarliga skador på växt- och djurlivet och känsliga arter kan helt försvinna. Även om surstötterna bara har kort en varaktighet. Sammantaget visar mätningarna också att förbättringen av alkaliniteten på många ställen tyvärr har minskat, vilket är ett bekymmersamt problem. Dagens kalkning är enbart anpassad till den faktiska depositionen och inte rådande försurningsläge i mark och vatten.

Nissans avrinningsområde ligger i en relativt metallbelastad region. Metallerna kommer dels från luftburna föroreningar och dels från läckage från omgivande marker. Dessutom förekommer lokalt

förhöjda metallhalter nedströms punktutsläpp från deponier och industrier. De ämnen som uppmätts i förhöjda halter, speciellt i Anderstorpsån är koppar, zink, krom, nickel och kadmium. För vissa metaller kan analyser av vatten indikera högre halter än resultaten från analyserna metaller i vattenmossa. Anledningen är att en stor del av metallerna i vattnet kan vara bundna till humus eller partiklar och därför inte är biologiskt aktiva. Analys av vattenmossa ger därför ett bra mått på mängden biologiskt tillgängliga metaller. Resultaten från undersökningar av metaller i vattenmossa visade att de flesta metallerna förekom i låga till måttligt höga halter.

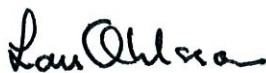
Samlad bedömning:

De ändrade statusklassningarna har medfört att antalet lokaler som inte uppfyller god ekologisk status har ökat från 16 till 29 lokaler.

- Övergödningen är ett mindre problem i Nissan
- Försurningen är fortfarande problematisk
- Miljögifter i mark och vatten är lokala problem
- Den hydromorfologiska påverkan är generellt på många ställen betydande
- Vattenkvaliteten är idag överlag betydligt bättre än tidigare
- Miljökvalitetsnormerna uppfylls inte

Det fortsatta miljöarbetet i Nissan och omkringliggande markområden innehåller flera utmaningar för framtiden, bl.a. måste åtgärder göras vid många av regleringsföretagen med t.ex. förbättrade vandringsvägar för fisk, återställande av skadade vattendrag (kanaler, diken), åtgärder vid förorenade markområden, öka andelen skyddszoner i jord- och skogsbruket, åtgärder mot "diffusa" utsläpp samt förbättra övervakningen av nya "miljöhot".

Halmstad
20 augusti, 2014

Lars Ohlsson
Sekreterare

Justerare:

Suzanne Åkerlund
Ordförande

Bitte Rosén-Nilsson
Ledamot